

**Handläggare**  
Malin Ljungqvist Hols  
Telefon: 08-50811155**Till**  
Servicenämnden 2025-09-30

## **Remiss, näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/848

### **Förvaltningens förslag till beslut**

Servicenämnden beslutar att remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

### **Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har remitterat näringslivspolicy samt etableringsstrategi för Stockholms stad för besvarande.

Servicenämnden deltog i det uppdrag som gavs i kommunfullmäktiges budget 2024 om att se över och revidera stadens näringslivspolicy samt att fram en etableringsstrategi som bilaga till näringslivspolicyn. Näringslivspolicyn syftar till att skapa en förståelse för vilka grundläggande förutsättningar som har betydelse för ett gott företagsklimat. Policyn är ett viktigt strategiskt styrdokument och ska bidra till att staden utvecklar organisation och arbetssätt samt till att vägleda kring prioritering av satsningar i stadens verksamheter så att dessa underlättar för företag att starta, verka och växa i Stockholm. Det övergripande och långsiktiga målet för stadens näringslivsarbete är att Stockholm ska vara en stad med hållbar tillväxt.

I näringslivspolicyn beskrivs övergripande strukturer som påverkar näringslivets förutsättningar genom sju ramvillkor för ett gott företagsklimat. Dessa ramvillkor påverkar näringslivet och är sådant som staden har rådighet över och som alla kan utvecklas i syfte att förbättra företagsklimatet. Syftet är att ramvillkoren ska integrera företagets och företagens behov i stadens näringslivsfrämjande arbete. Ramvillkoren är:

**Serviceförvaltningen**  
Verksamhetsstöd

Palmfeltsvägen 5  
121 62 Johanneshov  
Box 7005  
121 07 Stockholm-Globen  
Växel 08-508 11 000  
Fax  
serviceforvaltningen@stockholm.se  
<https://serviceforvaltningen.stockholm.se/>

1. Effektiv myndighetsutövning och god företagsservice
2. Attraktiv stadsmiljö
3. Innovationsklimat som främjar hållbarhet
4. God infrastruktur, bra framkomlighet och internationell
5. Tillgänglighet
6. Tillgång till kompetens

7. God livskvalitet
8. Nationell och internationell konkurrenskraft

I policyn beskrivs varje ramvillkor och kompletteras med en målbild, åtgärder samt organisation och ansvar, där nämnder och bolagsstyrelser som har en särskilt viktig roll kopplat till respektive ramvillkor anges.

Som en bilaga till näringslivspolicyn har en etableringsstrategi tagits fram som ett kompletterande styrdokument för stadens etableringsfrämjande arbete. Etableringsstrategin fastställer prioriteringar som vägleder i arbetet med företagsetableringar, investeringar och omlokaliseringar. Strategin är även viktig för en strategisk och effektiv planering av stadens markanvändning kopplad till näringslivets utveckling.

Näringslivspolicyn är ett internt styrdokument som beslutas av kommunfullmäktige och förvaltas av stadsledningskontoret. Utvecklingen av näringslivsarbetet ska konkretiseras i nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner utifrån den riktning som näringslivspolicyn och etableringsstrategin pekar ut. Uppföljning görs i ordinarie styrning och uppföljning, utifrån vilken kommunstyrelsen sammanställer en årlig uppföljningsrapport över stadens samlade näringslivsfrämjande arbete.

Serviceförvaltningen anser att policyn uppfyller syftet och att indelningen med de olika ramvillkoren gör policyn tydlig och lättöverskådlig. Därtill är det positivt att policyn innefattar en ansvarsfördelning för det kommunala näringslivsuppdraget samt att respektive ramvillkor har en uttänkt organisation med förvaltningar som har ett särskilt ansvar för ramvillkoren. Serviceförvaltningen har två verksamhetsområden som särskilt bidrar till stadens näringslivsarbete; Kontaktcenter Stockholm och verksamhetsområdet upphandling och inköp. Förvaltningen ser potential i att utveckla gränssnittet för tjänsten företagsservice som tillhandahålls genom Kontaktcenter Stockholm i syfte att ytterligare förbättra stadens service till företag och till policyns målbild.

Serviceförvaltningen anser också att det är positivt att kommunstyrelsen och Stockholm Business Region håller ihop stadens näringslivsarbete och för implementeringen av näringslivspolicyn med tillhörande utbildningar. För serviceförvaltningens organisation är det särskilt verksamhetsområde Kontaktcenter Stockholm samt upphandling och inköp som bidrar till att nå näringslivspolicyns mål. Vidare tycker förvaltningen att det är positivt att uppföljningen inkorporeras i ordinarie styrning och uppföljning.

## Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi till samtliga nämnder och bolagsstyrelser samt till ett antal andra myndigheter och intresseorganisationer för yttrande. Nämndens yttrande ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast de 6 oktober 2025.

Utifrån kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2024 genomfördes ett arbete med att revidera stadens näringslivspolicy samt med att ta fram en etableringsstrategi som bilaga till näringslivspolicyn. Flera nämnder, däribland servicenämnden, deltog i arbetet tillsammans med Stockholm Business Region AB under ledning av kommunstyrelsen.

Näringslivspolicyn och tillhörande etableringsstrategi bifogas ärendet.

## Ärendet

### Näringslivspolicy

Näringslivspolicyn syftar till att skapa en förståelse för vilka grundläggande förutsättningar som har betydelse för ett gott företagsklimat. Policyn är ett viktigt strategiskt styrdokument och ska bidra till att staden utvecklar organisation och arbetssätt samt till att vägleda kring prioritering av satsningar i stadens verksamheter så att dessa underlättar för företag att starta, verka och växa i Stockholm. Det övergripande och långsiktiga målet för stadens näringslivsarbete är att Stockholm ska vara en stad med hållbar tillväxt.

### Ramvillkor

I näringslivspolicyn beskrivs övergripande strukturer som påverkar näringslivets förutsättningar genom sju ramvillkor för ett gott företagsklimat. Dessa ramvillkor påverkar näringslivet och är sådant som staden har rådighet över och som alla kan utvecklas i syfte att förbättra företagsklimatet. Syftet är att ramvillkoren ska integrera företagens och företagarnas behov i stadens näringslivsfrämjande arbete. I policyn beskrivs varje ramvillkor och kompletteras med en målbild, åtgärder samt organisation och ansvar, där nämnder och bolagsstyrelser som har en särskilt viktig roll kopplat till respektive ramvillkor, anges. Nedan sammanfattas målbilden för respektive ramvillkor.

### *Effektiv myndighetsutövning och god företagsservice*

Stadens förmåga att erbjuda god service till företagen samt effektiv myndighetsutövning spelar stor roll i hur företagsklimatet uppfattas. I detta innefattas den service som staden ger, hur staden samverkar

och tar helhetsansvar för företagens tillstånds- och tillsynsärenden, hur tydlig staden är i sin information och kommunikation samt hur enkelt det är att delta i stadens upphandlingar.

Målbilden är att det är enkelt att starta och driva företag i Stockholm. Stadens företagsservice ska erbjuda snabb och effektiv hjälp utifrån företagets behov. Staden ska vidare främja ett gott företagsklimat genom att förebygga och motverka organiserad brottslighet och otrygghet. Tillstånds- och tillsynsarbetet ska ske samordnat vilket bidrar till att företagen kan verka under sund konkurrens, i ett tryggt system och under lika villkor.

#### *Attraktiv stadsmiljö*

Attraktiv stadsmiljö handlar om den fysiska miljön och företagets möjligheter att verka i en tilltalande och ändamålsenlig stadsmiljö under trygga förhållanden. En attraktiv stadsmiljö är ett resultat av ett samskapande där staden har en roll och där olika företag skapar innehåll och liv i platser som kan utvecklas över tid.

Målbilden är att det ska finnas attraktiva lägen och miljöer för olika typer av företag i alla delar av staden. Staden ska samverka med polis, näringsliv och civilsamhället för att förebygga och minska brott samt för att skapa trygga och attraktiva stadsmiljöer.

#### *Innovationsklimat som främjar hållbarhet*

För att Stockholm ska kunna växa hållbart krävs innovation och nytänkande. Staden har en central roll för att främja innovationsklimatet vilket kan ske på flera sätt. Genom nya arbetssätt och samarbeten mellan olika aktörer som näringsliv, akademi och offentlig sektor främjas innovation. Även internationella samarbeten stärker stadens och näringslivets position globalt. Vidare är Stockholms miljö- och klimatarbete en viktig utgångspunkt för stadens innovationsarbete.

Målbilden är att Stockholm ska ha ett av världens bästa ekosystem för kunskapsintensiva företag med tillgång till såväl universitet och inkubatorer, kapital, kompetens och mötesplatser.

#### *God infrastruktur, bra framkomlighet och internationell tillgänglighet*

Internationell tillgänglighet, välfungerande infrastruktur och god framkomlighet är en grundläggande förutsättning för tillväxt och besöksnäring i Stockholm. Stadens rådighet inom området är delvis begränsad, vilket gör samverkan med aktörer på regional, nationell och internationell nivå väsentlig.

Målbilden är att Stockholm har god internationell tillgänglighet, kapacitetsstark och hållbar infrastruktur samt att framkomligheten i staden matchar företagets behov. Det ska vara lätt att ta sig till och

från Stockholm på ett hållbart sätt och såväl människor, tjänster och varor ska kunna förflyttas smidigt hela dygnet.

#### *Tillgång till kompetens*

En viktig förutsättning för företagens tillväxt och utveckling är tillgången till arbetskraft med relevant kompetens. En nära och kontinuerlig dialog med branscher och företag är centralt för att staden ska kunna bidra med rätt utbildningsmöjligheter.

Målbilden är att näringslivet i Stockholm ska ha god tillgång till den kompetens de behöver där utbudet av utbildningar speglar näringslivets behov. I Stockholm ska det finnas en utbildnings- och forskningsmiljö som attraherar spetskompetens och främjar innovationer, entreprenörskap och förnyelse.

#### *God livskvalitet*

Stockholm behöver säkerställa en god livskvalitet för befintliga och nya boende i staden. God livskvalitet utgörs av flera delar, exempelvis tillgång till välfungerande kommunal service och välfärd, tillgång till bostäder, attraktivt serviceutbud, arbetstillfällen, kultur, grönområden och ren luft och vatten.

Målbilden är att Stockholm har god tillgång på bostäder och erbjuder en god livskvalitet. I Stockholm ska det vara enkelt att leva hållbart och näringslivet ska ges förutsättningar att lösa globala utmaningar och driva hållbara företag.

#### *Nationell och internationell konkurrenskraft*

Stockholms nationella och internationella konkurrenskraft handlar om förmågan att behålla och attrahera invånare, besökare, kompetens, investeringar och etableringar. En stark bild av Stockholm är viktigt för att öka kännedomen om och befästa Stockholm som internationell världsstad.

Målbilden är att Stockholm är en attraktiv och internationellt välkänd stad som lockar investeringar, företag, talanger och besökare.

#### **Genomförande, samordning och uppföljning av näringslivspolicyn**

Näringslivspolicyn är ett internt styrdokument som beslutas av kommunfullmäktige och förvaltas av stadsledningskontoret. Kommunstyrelsen ansvarar tillsammans med Stockholm Business Region AB för implementering och förankring av näringslivspolicyn och stöttar nämnder och bolagsstyrelser i deras arbete.

uppdrag och åtaganden möta kommunstyrelsen och Stockholm Business Region AB i näringslivsfrågor som berör deras verksamhet. Utvecklingen av näringslivsarbetet ska konkretiseras i nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner utifrån den riktning som näringslivspolicyn, och dess bilaga i form av etableringsstrategin, pekar ut. Uppföljning görs i ordinarie styrning och uppföljning, utifrån vilken kommunstyrelsen sammanställer en årlig uppföljningsrapport över stadens samlade näringslivsfrämjande arbete.

### Etableringsstrategi

Som en bilaga till näringslivspolicyn har en etableringsstrategi tagits fram som ett kompletterande styrdokument för stadens etableringsfrämjande arbete. Näringslivspolicyn och etableringsstrategin samspelar och bygger ömsesidigt varandra. Etableringsstrategin fastställer prioriteringar som vägleder i arbetet med företagsetableringar, investeringar och omlokaliseringar. Strategin är även viktig för en strategisk och effektiv planering av stadens markanvändning kopplad till näringslivets utveckling.

Det övergripande målet för stadens etableringsfrämjande arbete är att hela Stockholm ska attrahera fler företagsetableringar, investeringar och växande företag samt behålla befintliga företag. Detta ska i sin tur leda till fler anställningsmöjligheter och ökade intäkter för den offentliga välfärden, hållbar utveckling samt till trygga och levande stadsdelar.

Tre inriktningar för etableringsfrämjande arbete har identifierats för att möta stadens möjligheter och utmaningar.

Etableringar prioriteras som:

- Främjar tillväxt, innovation och konkurrenskraft samt arbetstillfällen
- Främjar hållbar stadsutveckling, grön omställning och cirkularitet
- Främjar en trygg, sammanhållen och attraktiv stad.

Utifrån stadens styrkeområden har också tre branschområden identifierats där särskilt fokus ska läggas för att attrahera företag till Stockholm. Särskilt fokus på proaktivt och aktivt etableringsarbete ska läggas på företag inom:

- Tech- och startups
- Life Science
- Företag som bidrar till den hållbara omställningen
- Besöksnäring

**Genomförande, samordning och uppföljning av etableringsstrategin**

Kommunstyrelsen ansvarar i nära samarbete med Stockholms Stadshus AB för styrning, samordning och uppföljning av näringslivsfrågor på en strategisk nivå. Kommunstyrelsen samordnar, följer upp och stödjer nämnder och bolag i implementering av etableringsstrategin.

Utöver kommunstyrelsen har Stockholm Business Region ett utpekad ansvar för att ta fram analyser rörande etableringsrelaterade frågor, branschaktuella rapporter och omvärldsinformation. Stockholm Business Region är stadens primära funktion inom etableringsarbetet och samordnare stadens etableringsarbete. Även exploateringsnämnden, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna har utpekade roller kopplat till stadens etableringsstrategi. Utvecklingen av etableringsarbetet enligt etableringsstrategin ska konkretiseras i de berörda nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner.

**Ärendets beredning**

Ärendet har beretts av avdelningen för verksamhetsstöd i samråd med avdelningarna Kontaktcenter samt upphandling och inköp.

**Förvaltningens synpunkter och förslag**

Näringslivspolicyns syfte är att skapa förståelse för vilka grundläggande förutsättningar som har betydelse för ett gott företagsklimat. Detta är viktigt då ett gott företagsklimat spelar en avgörande roll för att attrahera investeringar och talanger vilket i sin tur stärker näringslivets konkurrenskraft såväl nationellt som internationellt. En god tillväxt i staden behöver värnas vilket görs genom att stärka och utveckla förutsättningarna, ramvillkoren, för näringslivet i staden. Detta med målsättningen att Stockholm ska vara en stad med hållbar tillväxt.

Serviceförvaltningen anser att policyn uppfyller syftet och att indelningen med de olika ramvillkoren gör policyn tydlig och lättöverskådlig. Därtill är det positivt att policyn innefattar en ansvarsfördelning för det kommunala näringslivsuppdraget samt att respektive ramvillkor har en uttänkt organisation med förvaltningar som har ett särskilt ansvar för ramvillkoren. Serviceförvaltningen har två verksamhetsområden som särskilt bidrar till stadens näringslivsarbete; Kontaktcenter Stockholm och verksamhetsområdet upphandling och inköp.

Målbilden för ramvillkoret "Effektiv myndighetsutövning och god företagsservice" innefattar att det ska vara enkelt att starta och driva företag och att stadens företagsservice ska hjälpa företagare att

snabbt få svar. Vidare ska staden främja ett gott företagsklimat genom att förebygga och motverka organiserad brottslighet. I policyns utpekade organisation lyfts Kontaktcenter Stockholms tjänst företagsservice fram som bidragande till målbilden. Företagsservice svarar på frågor och ger företagarna kostnadsfri och behovsanpassad rådgivning i frågor som rör exempelvis tillstånd, nyföretagande och upphandling. Nuvarande gränssnitt för denna tjänst innefattar att ”informera och vägleda” samt att ”informera och svara på frågor från företagare och evenemangsarrangörer”. Serviceförvaltningen anser att det finns potential att utveckla gränssnittet för denna tjänst till att även innefatta en mer rådgivande roll, vilket då skulle kräva ett uppdaterad gränssnitt och en utredning gällande finansiering av tjänsten då den idag tillhandahålls som en tilläggstjänst till Stockholm Business Region. Om tjänsten skulle utvecklas så att den är mer rådgivande, och därmed berör även andra förvaltningar eller bolag inom staden, behöver gränssnitt, avtal och prissättning för tilläggstjänsten revideras samt att berörda medarbetare inom tjänsten får en uppdaterad utbildning. Detta skulle leda till att verksamheten ytterligare kan bidra till att nå målbilden med stadens näringslivspolicy.

Kontaktcenter Stockholm har genom sitt uppdrag företagsservice god insikt om vad företagarna i staden efterfrågar och saknar vad gäller service, information och digitala tjänster. Verksamheten skulle kunna bidra med ytterligare informationsöverföring inom området för att skapa möjlighet till en förbättrad service till stadens företagare. Kontaktcenter har kontinuerlig dialog med uppdragsgivare i syfte att identifiera potential för att underlätta för företagarna i staden genom information och sammanhållen tillståndsgivning.

Serviceförvaltningen kan konstatera att verksamhetsområde upphandling och inköp bidrar till att förebygga och motverka organiserad brottslighet bland annat genom sitt arbete med avtalsuppföljning och upphandling. Inköpsprocessen inkluderar riskbedömningar, kravställning samt kontroll och uppföljning i samband med inköp. Därtill tar inköpssupporten emot rapportering om avvikelser och misstänkt beteende. Avvikelserna samlas in och lämnas över till de som är ansvariga för uppföljning av de olika avtalen. Rapporteringen bidrar till att information om oseriösa aktörer kan delas inom staden. Verksamheten bidrar därmed till målbilden för det första ramvillkoret i näringslivspolicyn.

Serviceförvaltningen har i enlighet med stadens inköpsprogram ett särskilt ansvar för att bidra till samordningen av inköpsfrågor inom staden. Inköpsprogrammet fastslår även att innovation och



digitaliseringens möjligheter ska tas tillvara för att driva samhällsutvecklingen i hållbar riktning. Serviceförvaltningen säkerställer genom upphandlingsverksamheten även att upphandlingar från staden är tydliga och att relevanta krav ställs för att ge lika möjlighet till konkurrens och sunda affärer i enlighet med inköpsprogrammet. Målet är att det ska vara lätt att delta i alla upphandlingar inom koncernen, vilket bland annat säkerställs genom att processerna för upphandling är tydliga.

Upphandling och inköp bidrar även med att främja möjligheten för små- och medelstora företag att lämna anbud på stadens upphandlingar och genom upphandling främja innovation och utveckling. Kravställningen i upphandlingar utgår även från stadens miljöprogram. Genom detta anser serviceförvaltningen att verksamheten även bidrar till målbilden inom ramvillkor tre ”Innovationsklimat som främjar hållbarhet”.

Serviceförvaltningen anser vidare att den implementering som kommunstyrelsen och Stockholm Business Region AB ansvarar för är väsentlig för att målbilden med policyn ska kunna införlivas. Serviceförvaltningen noterar exempelvis att policyn anger att särskilda handlingsplaner ska tas fram av nämnder och bolagsstyrelser i samverkan med varandra och med kommunstyrelsen där det finns behov. För att detta ska ske vore det önskvärt att detta arbete samordnas av kommunstyrelsen och Stockholm Business Region AB.

Vidare anges att implementeringen i stadens verksamheter kommer att ske genom utbildningsinsatser vilket förvaltningen ställer sig positivt till. För serviceförvaltningens del är det särskilt viktigt att verksamhetsområde Kontaktcenter Stockholm, och då särskilt medarbetare inom tjänsten företagsservice, och verksamhetsområde upphandling och inköp får möjlighet att delta i dessa utbildningar.

Serviceförvaltningen anser därtill att det är positivt att uppföljningen inkorporeras i ordinarie styrning och uppföljning.

Charlotte Goliath  
Förvaltningschef  
Serviceförvaltningen

## **Bilagor**

1. Näringslivspolicy Stockholms stad
2. Etableringsstrategi Stockholms stad

## **Attesterat av**

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

| <b>Namn</b>                         | <b>Datum</b> |
|-------------------------------------|--------------|
| Charlotte Goliath, Förvaltningschef | 2025-09-08   |